

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

HOTĂRÂRE

privind adoptarea opiniei referitoare la Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor - Strategia de extindere a UE

COM (2015) 611

În temeiul prevederilor art.67 și ale art.148 din Constituția României, republicată, ale Legii nr.373/2013 privind cooperarea dintre Parlament și Guvern în domeniul afacerilor europene și ale art.160 - 185 din Regulamentul Camerei Deputaților, republicat,

Camera Deputaților adoptă prezenta hotărâre.

Articol unic. – Luând în considerare opinia nr. 4c - 19/360 adoptată de Comisia pentru afaceri europene, în ședința din 31 martie 2016, Camera Deputaților:

1. Observă că în pofida succesului extinderilor anterioare și a accepțiunii că „*politica de extindere se numără printre cele mai de succes politici ale Uniunii Europene*”, politica de extindere suferă de câțiva ani o criză de credibilitate.
2. Constată că declarația președintelui Comisiei Europene, încă de la preluarea mandatului, potrivit căreia nu este previzibilă o nouă extindere în actualul mandat, nu mai pare atât de gravă, în prezent, când o succesiune de crize se manifestă în tonuri acute: criza migrantilor, considerată pe bună dreptate ca o amenințare existențială a înseși fundamentelor UE, criza ascensiunii terorismului și radicalizării, care a provocat confuzie și insecuritate în state membre cu un nivel ridicat de dezvoltare economică și socială, criza emergenței partidelor populiste, naționaliste, anti-europene pe scena politică a unor state membre cu democrații consolidate, criza „*repatrierii de competențe*”, care determină blocarea promotorilor extinderii și integrării politice a Uniunii, criza zonei Euro, care de asemenea fusese cotate pentru o lungă perioadă, drept un succes notoriu al cooperării consolidate.
3. Reamintește că în opiniile și prezențele sale pe scena europeană din anii anteriori a susținut că așa-numita „*oboseală a extinderii*” este o sintagmă rezultată din rațiuni de politică internă, neconforme cu angajamentele asumate la nivel european de către statele respective.

4. Observă că până la rezolvarea celei mai grave amenințări, reprezentate de creșterea alarmantă a fluxului de migranți, evoluțiile pozitive așteptate în materie de extindere ar putea suferi amânări pe termen scurt și mediu; subliniază că acest fapt nu trebuie să determine abandonarea demersurilor, ci dimpotrivă revitalizarea întregului proces.

5. Semnalează că s-a creat percepția că politica de extindere funcționează pe „pilot automat” și că, în absența schimbărilor substanțiale necesare, pare că UE pretinde că reformează, în timp ce statele care aspiră la aderare ar pretinde că sunt reformate, pentru a bifa progrese în procesul de aderare.

6. Apreciază că strategia prezentată de Comisia Europeană nu răspunde în totalitate nevoilor de adaptare la situația actuală, iar procesul de reforme durabil, orientat spre rezultate, consolidarea forțelor democratice din regiune și efectul de transformare al integrării în UE sunt încă la un nivel nesatisfăcător.

7. Susține în continuare extinderea Uniunii Europene, luându-se în considerare situația actuală, dar și realitatea că din cauza reducerii credibilității perspectivei de extindere, posibilitățile de succes ale reformelor pe care le presupune extinderea pot avea de suferit.

Consideră că metoda actuală de extindere nu mai poate servi la realizarea obiectivelor; subliniază că adaptarea metodei la realități se poate face fără suplimentarea/modificarea criteriilor de la Copenhaga, deci fără revizuirea tratatelor, dar cu modificarea condiționalităților subsecvente.

Apreciază că pentru o funcționare normală a mecanismelor de integrare europeană, condiționalitățile impuse de UE ar trebui să includă, de exemplu, și reducerea numărului de opozanți ai asocierii cu UE, eliminarea obstacolelor instituționale provocate de relațiile clientelare între elitele politice și economice interne, performanța în gestionarea afluxului de migranți, iar instituțiile predispuse la corupție și obstacole administrative, să fie așezate ferm pe baze democratice.

8. Semnalează că lipsa unei perspective clare de aderare deschide o serie de riscuri de securitate în regiune, inclusiv prin acțiuni de creștere a influenței unor state terțe.

9. Semnalează că nemulțumirea statelor față de incapacitatea de a progresa în aderarea la UE ar putea traduce cu ușurință euroscepticismul, deja în creștere, în sentimente antioccidentale flagrante care ar putea fi urmate de o nouă creștere a populismului, naționalismului și fundamentalismului religios. De aceea, consideră că statele candidate și potențialii candidați au nevoie în această perioadă de un mesaj politic de sprijin din partea Uniunii Europene, în direcția avansării procesului de extindere.

Consideră că și statele din Parteneriatul estic, supuse unor presiuni diversificate și intense din partea Federației Ruse ar trebui susținute prin semnale politice puternice pentru a evita abandonarea speranțelor generate de către Uniune într-o fază anterioară.

10. Observă că unul dintre elemente problematice ale strategiei îl reprezintă abordarea Comisiei Europene privind soluționarea litigiilor bilaterale restante.

11. Observă că recomandările din partea Grupului consultativ pentru politici „Balcanii în Europa”, prezentate la summit-ul Balcanilor de la Viena, nu au fost integral preluate de către Comisie.

12. Consideră că prin strategia de extindere Comisia Europeană ar trebui să transmită mesaje mai explicite în dispute precum cele dintre Macedonia și Grecia sau Turcia și Cipru.

13. Apreciază că cea mai importantă limită a abordării actuale a strategiei UE de extindere poate fi considerată lipsa instrumentelor de convingere pentru statele rămase în urmă, în procesul de aderare.

14. În ceea ce privește disputele bilaterale între statele membre și statele candidate, sau potențial candidate, respinge ideea unor analiști cu privire la eliminarea din condiționalități a cerinței de rezolvare a acestor dispute și deplasarea problemei, fie către arbitrajul internațional, fie către alte mecanisme de mediere constituite din reprezentanți ai principalelor instituții UE, întrucât aceasta ar aliena statele membre în cauză, care nu-și vor mai putea impune voința, creându-se astfel tensiuni considerabile în interiorul Uniunii, într-o perioadă marcată deja de neîncredere.

15. În același timp, consideră că implicarea statelor membre în negocierile de aderare la UE și impunerea unor condiții în plan bilateral creează o dificultate în plus, care amenință credibilitatea fragilă a condiționalităților UE.

16. Observă că sistemul de raportare a progreselor statelor candidate nu este încă unitar, indicatorii utilizați și elementele analizate fiind diferite de la țară la țară, ceea ce reduce posibilitatea de a compara statele candidate; crede că acest sistem ar trebui să favorizeze aspectele calitative ale progreselor, întrucât numărul de legi destinate armonizării nu pot suplini, de exemplu, deficiențele din sistemul judiciar.

17. Consideră că UE ar trebui să-și facă mai explicite criteriile de evaluare a progresului, stabilite pentru diferite domenii de reformă, să le aplice în mod unitar tuturor țărilor, să evalueze în mod riguros progresele acestor țări și să comunice în mod neechivoc rezultatele pentru fiecare țară, și să elimine orice îndoială că recompensa va veni odată ce condițiile sunt îndeplinite.

18. Agreează intenția declarată a Comisiei Europene ca accentul în cadrul politicii de extindere să fie plasat în continuare, ca și în anii precedenți, pe „*chestiunile fundamentale*” cum sunt statul de drept, drepturile fundamentale, reforma administrației publice, dezvoltarea economică și competitivitatea, domenii considerate complementare și indivizibile.

Salută faptul că respectarea valorilor fundamentale ale Uniunii este considerată, în egală măsură, un obiectiv major.

19. Susține ideea că extinderea ar trebui să fie un proces strict, dar echitabil, bazat pe criterii consacrate și pe învățăminte desprinse din experiențele anterioare și că viitoarele state membre ar trebui să fie bine pregătite pentru a se consolida credibilitatea politicii de extindere și a se obține sprijinul opiniei publice din actualele și din viitoarele state membre.

20. Admite că mesajul care transpare din comunicarea Comisiei, anume că procesul extinderii este o investiție în securitatea și prosperitatea Europei, continuă să rămână valabil în pofida dificultăților semnalate.

21. Consideră benefic faptul că statelor candidate/potențial candidate li se solicită prezentarea anuală a unor programe economice de reformă, similare celor pe care trebuie să le elaboreze statele membre UE, pentru a se familiariza cu standardele și cerințele pe care le reclamă apartenența la Uniunea Europeană și pentru a-și ușura sarcinile ulterioare.

22. Consideră că România trebuie să rămână în dialog permanent cu statele candidate și cu cele asociate și să intensifice schimbul de bune practici, pe baza experienței și expertizei dobândite pe parcursul său, spre aderare, în reformarea unor domenii de interes pentru noua strategie de extindere: drepturile omului, consolidarea statului de drept, reformele în domeniul justiției, economic, administrativ, energetic, apărare și securitate.

Această hotărâre a fost adoptată de către Camera Deputaților în ședința din 13 aprilie 2016, cu respectarea prevederilor art. 76 alin. (2) din Constituția României, republicată.

PREȘEDINTELE
CAMEREI DEPUTAȚILOR

Valeriu Ștefan ZGONEA

București, 13 aprilie 2016

Nr. 37.